T.C. KALKINMA BAKANLIĞI
BİLGİ TOPLUMU DAİRESİ

SOSYAL DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRICI ENTEGRE PROGRAM ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

SOSYAL DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRICI ENTEGRE PROGRAM

ÇALIŞTAYI

26 Mayıs 2011

ANKARA

ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU

Bu doküman, Kalkınma Bakanlığı tarafından düzenlenen Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayında katılımcılar tarafından ifade edilen görüşleri içermektedir. Kullanılan ifadeler, katılımcıların kişisel veya kurumsal görüşleri olup Kalkınma Bakanlığı'nın resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

1. YÖNETİCİ ÖZETİ 4

2. ÇALIŞTAYIN AMACI VE KAPSAMI 5

3. ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTILARI 6

3.1. Yönetim ve Uygulama Modeli Çalışma Grubu 6

3.2. Eğitim Çalışma Grubu 8

3.3. Sayısal İçerik Çalışma Grubu 9

3.4. Girişimcilik Çalışma Grubu 11

3.5. İstihdam Çalışma Grubu 13

3.6. Bilinçli İnternet Kullanımı Çalışma Grubu 14

3.7. Altyapı İyileştirme Çalışma Grubu 16

EK - 1: TARTIŞMA DOKÜMANI 18

EK - 2: KATILIMCI LİSTESİ 32

EK - 3: SUNUM 34

EK - 4: ÇALIŞTAY PROGRAMI 41

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi, bu teknolojileri kullanan ülkeleri yaşanmakta olan küresel rekabette bir adım öne çıkarmıştır. Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının da katkısıyla ülkemizde 90'lı yılların başından itibaren devam eden çalışmalar sayesinde bilgi toplumuna ulaşma yolunda bir hayli mesafe kat edilmiştir. Bu yöndeki çalışmalar, bilgisayar okur-yazarlığının arttırılması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı, bilişimle alakalı istihdamın desteklenmesi, eğitimin her kademesinde bu teknolojilerden yararlanılmasını da içeren bir dizi amacı kapsamıştır.

Kalkınma hedefimize katkıda bulunmak üzere bilgi toplumuna dönüşüm odağında hayata geçirilen bu tür projelerin koordineli bir biçimde ve birbirini destekler nitelikte ulusal bir program çerçevesinde uygulanmasının ülkemizin e-dönüşüm sürecine önemli ölçüde katkı yapacağı düşünülmektedir. Bu sayede, kurumların deneyimleri ve kabiliyetlerinin ortaklık anlayışı içinde bir araya getirilmesiyle kaynakların etkin kullanımı, projelerde verimliliğin artırılması ve projelerden daha etkili sonuçların elde edilmesi mümkün hale gelecektir.

Program bünyesinde; bilgisayar okur-yazarlığı oranını yükseltmek, internet erişimini ve kullanımını artırmak, sayısal uçurumu azaltmak, bilişim konusunda mesleki eğitimler sağlamak, hem bilişim sektöründe hem de bilişim dışı sektörlerde istihdama katkıda bulunmak, bilişim girişimciliğini artırmak, Türkçe sayısal içeriğin zenginleştirilmesine ve içerik yönetimiyle de başta e-devlet olmak üzere internetin etkin kullanımının artırılmasına destek olmak gibi amaçlara yönelik projeler yer alabilecektir. Tasarlanan programın somut çıktısı ise, hâlihazırda devam eden veya bundan sonra hayata geçirilecek olan, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) kullanımıyla kalkınmayı destekleyen projelerin tek çatı altında yürütülmesini sağlayacak ulusal düzeyde bir uygulama modelinin geliştirilmesidir.

Yukarıda özetlenen konuların ilgili taraflarla birlikte ele alınması amacıyla Kalkınma Bakanlığı Bilgi Toplumu Dairesi koordinasyonunda, ilgili kamu kurumları, sivil toplum ve özel sektör kuruluşlarından yaklaşık 70 kişinin katılımıyla 26 Mayıs 2011 tarihinde Ankara'da "Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı" düzenlenmiştir. Çalıştayda tartışılan ve programın çerçevesinin çizilmesinde yol gösterici olacağı düşünülen hususların toparlanması ve bundan sonrası adına düşünülen çalışmalarda yol gösterici olması bakımından çalıştayda gündeme gelen görüş ve değerlendirmelerin yayımlanmasının faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu rapor, çalıştay notlarını ve elde edilen sonuçları kamuoyu ile paylaşmak üzere hazırlanmıştır.

2. ÇALIŞTAYIN AMACI VE KAPSAMI

Sosyal dönüşüm alanında kapsayıcı olması amaçlanan bir programın tasarlanmasında farklı paydaşların görüşlerinin alınması büyük önem taşımaktadır. Öncesinde odak grup toplantıları ve kurumlar arasında muhtelif zamanlardaki istişarelerle olgunlaştırılan program çalışmalarının, daha geniş bir kitlenin görüşlerine başvurmak amacıyla bir çalıştay kapsamında değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Söz konusu çalıştaya kamu, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından konu ile ilgili katılımcılar davet edilmiş, çalıştayda tartışılacak fikirlere zemin oluşturması ve katılımcıların bilgilendirilmesi amacıyla da çalıştayın öncesinde katılımcılara, programın amaç, kapsam ve tanımına ilişkin çeşitli bilgilerin ve değerlendirmelerin yer aldığı bir tartışma dokümanı (EK-1: Tartışma Dokümanı) ulaştırılmıştır.

Çalıştay, 26 Mayıs 2011 tarihinde kamu, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından gelen katılımcılarla (EK-2: Katılımcı Listesi) Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Açılış konuşması ve programı tanıtıcı bir sunum (EK-3: Sunum) ile başlayan çalıştay, 7 ayrı başlık altında yuvarlak masa toplantıları şeklinde sürmüştür. Aynı zamanda uygulamaya konulması planlanan programın muhtemel bileşenlerini de oluşturan bu başlıklar aşağıdaki şekildedir:

1. Yönetim ve Uygulama Modeli
2. Eğitim
3. Sayısal İçerik
4. Girişimcilik
5. İstihdam
6. Bilinçli İnternet Kullanımı
7. Altyapı İyileştirme

Yuvarlak masa toplantılarının akabinde, her bir grup için belirlenen bir temsilci kendi masasında tartışılan konuları ve ulaşılan sonuçları katılımcılara sunmuş ve bu şekilde çalıştay sona ermiştir. (EK-4: Çalıştay Programı)

3. bölümde, yedi ayrı başlık altında çalıştayda tartışılan hususları ve katılımcıların görüşleri derlenmiştir.

3. ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTILARI

3.1. Yönetim ve Uygulama Modeli Çalışma Grubu

Çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Habitat için Gençlik Derneği
- IBM Türk
- Microsoft Türkiye
- Novusens

Bu başlık altında programın yürütülmesi ile alakalı; yönetim yapısı, finansman modeli, strateji oluşturulması ve mekânsal ihtiyaçlar gibi hususlar gündeme gelmiştir.

Yuvarlak masa toplantısında yapılan öneri ve değerlendirmeler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Programın hedefi tüm projeleri birleştirmek değil, bu tür projelerin ortak bir amaç ve hedef kapsamında birbirlerini destekleyecek ve kaynak verimliliğini temin edecek şekilde bir araya getirilmesidir. Projelerin izleyeceği süreç sırasıyla BT eğitimi, temel İngilizce eğitimi, girişimcilik ve istihdam şeklinde tanımlanabilir.
- BT yetersiz kullanımının sebepleri iyi bir şekilde irdelenip ve bireylerin BT kullanmama-kullanamama sebepleri (erişimle ilgili eksikler, ihtiyaç duymama, güvenmeme) ile ilgili bir veritabanı oluşturulabilir. Sonraki aşama bu veritabanı yardımıyla, bireylerin BT ihtiyacına yönelik kapsamlı stratejiler geliştirmek olabilir.
- Yerel yönetimlerin ve STK'ların halka dokunan sinir uçları olarak stratejilerin hazırlanmasında öncelikli dikkat alınması gerekmektedir. Yerel idarelerin BT hizmetlerinin, yöneticilerin bakış açısıyla sınırlı olması önemli bir sorun alanıdır ve bu konuda bir standardizasyona gidilebilir. Teknik ve mali imkânları iyi olan belediyelerde sorun yaşanmayabilir ama imkânları yetersiz olan belediyeler desteklendiği takdirde mekân ve katılım problemlerini çözebilirler. Bu açıdan İller Bankası'nın kaynakları yürütülen çalışmalara belediyeleri özendirmek için kullanılabilir.
- Amaçların tutarlılığına dikkat edilmesi ve farkındalığın artırılması programın başarı şansını artırabilir. Projelerin ve dolayısıyla programın başarısı için bireylerin BT hizmetlerini kullanmanın faydasına ikna olması hatta zorlanması gerekebilir.
- Program önce pilot olarak tasarlanarak uygulanabilirliği test edilebilir.

- Mekânsal problemlerin çözülmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle KİEM'lerin gerek mevzuat gerekse uygulamadaki sorunlardan dolayı istenen düzeyde hizmet veremediği tecrübe edilmektedir.
- Bütçe konusundaki belirsizliklere bakılmadan program, orta vadeli (örneğin 5 yıl) tasarlanabilir. Bir yürütme komitesi oluşturularak, söz konusu komitenin alt programları tasarlamasına imkân tanınabilir.
- İlgili yönetim modeli mekânsal, finansal ve amaçsal başlıkları altında üç kısımda incelenebilir.
    - Mekansal yönetim modeli, KİEM, internet kafe vb. internet erişimine imkan veren yerlerin eşgüdümünü sağlayacak bir konsorsiyum oluşmasını içerebilir.
    - Amaçsal yönetim modeli ile program çatısı altındaki projelerin birbirlerinin çıktılarını kullanmaları sağlanabilir. Örnek olarak, eğitim verecek bir projenin, eğitim içeriğini kendi oluşturmak yerine program bünyesinde içerik geliştiren bir projenin çıktılarını kullanması veya istihdam yaratmayı hedefleyen bir projenin bilgisayar okur-yazarlığı eğitimini kendi vermesi yerine, başka bir proje kapsamında bu eğitimi almış bireylerle başlaması gösterilebilir.
    - Finansal yönetim ise, varsa program bütçesinin kullanımını ve program bünyesindeki projelerin programdan maddi anlamda nasıl faydalanacağını veya programın maddi tedbirlerle projeleri nasıl yönlendirebileceğini kapsayabilir. Bu anlamda, projelere sürdürülebilirlik açısından bir miktar kaynak aktarımı teşvik edici olabilir.
- Programın başarısı için eşgüdümü sağlayacak ve programa liderlik edecek bir kuruluşa ihtiyaç duyulabilir. Çok paydaşlılık sonucu oluşan zorluklar esnek ve hızlı karar alabilen bir model çerçevesinde çözülebilir. Sürdürülebilirliği sağlamak için ise kişiler ve kurumlar değişse bile çalışmaların etkilenmemesini sağlayacak bir model oluşturulması gerekmektedir.
- Başarı hikâyeleri programın devamı açısından büyük önemdedir. Karşılıklı görüş alışverişinin oluşması, ortak akıl yaratma, somut çıktılar, geri bildirim ve etkili bir denetim yapısı programı güçlendirecektir. Kurulacak modelin regülasyon sistemini geliştirmesi ve aynı alanda aynı amacı güden yeni bir projeye başka alternatifler sunması kaynak verimliliğini artıracaktır.
- İnternet penetrasyonunda düşmenin ve BT hizmetlerinde yavaşlayan büyümenin tekrar hızlanması ulaşılamayan kesime ulaşmakla olacaktır. Bu alanda yürütülecek çalışmalar, BT pazar büyüklüğünü ve özel sektörün (hem yerli hem uluslararası firmaların) isteğini arttıracaktır.
- Programın, üzerinde çalışılmakta olan Bilgi Toplumu Stratejisi ile ilişkisinin ve yasal altyapısının kurulması gerekmektedir. Program, özellikle sosyal dönüşüm, altyapı, istihdam,

güvenli internet kullanımı, internet girişimciliği ve e-ticaret gibi BT Stratejisinin alt başlıklarını etkilemektedir.

3.2. Eğitim Çalışma Grubu

Çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Ulaştırma Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
- Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı
- Intel
- TTNET
- Turkcell

Bu bölümde içeriği tartışılan eğitim programlarına vatandaşların Kamu İnternet Erişim Merkezleri (dezavantajlı kesimlerin yararlanması için kurulan merkezler-KİEM) aracılığıyla erişebilmesi, merkezlere gelen bireylerin yapılacak yönlendirmelerle eğitim programlarından faydalanması, bu şekilde KİEM'lere de işlerlik kazandırılması düşünülmüştür. Çocuklar için internet konusunun da bu başlık altında ele alınmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Yuvarlak masa toplantısında yapılan öneri ve değerlendirmeler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Teknoloji farkındalığı eğitimi: Merak uyandırma, teknolojiyi sevdirme, güvenlik ve etik konularında bilgilendirme yapma, chat, e-posta hesabı oluşturma-mesaj okuma-mesaj gönderme, SMS oluşturma-gönderme-okuma gibi basit kullanım bilgileri (1-2 saatlik) ilgili projeler çerçevesinde verilebilir.
- Temel BİT eğitimi: Her ne kadar temel BİT eğitimi dense de bu programın kendi içinde başlangıç, orta ve ileri şeklinde kurlara ayrılmasında fayda bulunmaktadır. Bu kurların belirlenmesinde yaş, meslek grubu ve eğitim durumuna sahip bireylerin beklentileri göz önüne alınarak kurların müfredatına ve süresine karar verilmelidir.
- Vatandaşlık uygulamaları eğitimi: e-Devlet, e-bankacılık, e-bilet, e-ödeme gibi günlük hayata yönelik internet uygulamalarının nasıl kullanılacağının anlatıldığı eğitim programı ile etkin internet kullanımına katkı sağlanacaktır.
- Programın tasarlanmasına yönelik hazırlık çalışmalarında bilişim konusunda çalışmak isteyenlerin karşılaştığı en büyük zorluklardan birinin İngilizce eksikliği olduğu ve bilişim

İngilizcesine sahip olmanın büyük önem arz ettiği belirtilmiş olmasına rağmen, çalışma grubu toplantısında bu başlıkta genel İngilizce eğitiminin ele alınmasının gerekli olduğu öne çıkmıştır. Buna itibarla, British Council tarafından sağlanan çevrimiçi İngilizce eğitimlerinden KİEM'lere gelen bireylerin yararlanabileceği ve bu şekilde İngilizce öğrenebilecekleri dile getirilmiştir.

- Güvenli internet kullanımı: İstenmeyen iletilere karşı önlem alma, e-posta kullanımı, sosyal medya kullanımı, Facebook gibi sitelerde güvenlik ayarları ve güvenlik tedbirleri, bilişim hukuku ve hakları içeren bir eğitim müfredatının belirlenmesi güvenli ve bilinçli şekilde internet kullanımını temin edecektir.
- Mesleki bilişim eğitimleri: a) Kamu kurumları veya KOBİ'lerde çalışanlara genel amaçlı bilişim kullanımı, ofis uygulamaları hakkında eğitimler. Bu eğitimler sayesinde çalışanların herhangi bir ofis/iş ortamında kullanabilecekleri ortalama bilişim yetkinliğine sahip olması sağlanacaktır. b) Ağ teknolojileri, programlama, web 2.0 kullanımı gibi diğer üst düzey eğitimler. Bu eğitimlerin bazıları bireylerin özgeçmişlerine yazabilecekleri uluslararası bilişim şirketleri veya ulusal kurumlar tarafından sertifikalandırılabilecek eğitimler olacaktır. Bu eğitimleri alan kişilerin istihdam edilebilirlikleri artacaktır.
- Bireyler tarafından birçok ekipmanın satın alındığı, ancak bu ekipmanların tam anlamıyla kullanımının bilinmediği, hatta burada ortaya çıkan açığı kapatmak üzere ayrı bir sektör oluştuğu belirtilerek, bu yönde eğitimlerin gerekliliği de tartışılmıştır.
- Eğitim yöntemi, verilecek olan eğitimin başarısı açısından hayati önem arz etmektedir. KİEM gibi merkezlerde yüz yüze eğitimlerin verilmesinin yanı sıra bilişim yetkinliğini edinmiş bireyler için uzaktan eğitim tekniğinin (e-öğrenme) kullanılması da önerilmektedir. Ancak, eş zamanlı uzaktan eğitimin çok fazla teknik altyapı ve buna bağlı olarak da yatırım gerektirdiği, bu nedenle eş zamanlı olmayan uzaktan eğitimin tercih edilmesinin daha uygun olacağı öne çıkmıştır.
- Verilen eğitimlerin sertifikasyona bağlanması eğitimlere olan talep ve ilgiyi artırıcı bir faktör olacaktır. Ülkemizde birçok kurumun sertifika verdiği, bu yetkiye sahip birçok kurumun olduğu, ancak bunun bir karmaşa yarattığı belirtilmiştir. Bu nedenle KİEM'lerden sunulacak eğitimler için sertifikasyon, akreditasyon, sınav ve belgelendirme konularının ortak bir platformda ele alınması, bu platformda ilgili kamu kurumları, hatta özel sektör ve STK'ların yer almasının uygun olacağı ortaya çıkmıştır.

3.3. Sayısal İçerik Çalışma Grubu

Çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Anne Çocuk Eğitim Vakfı
- Habitat İçin Gençlik Derneği
- Avea
- One Economy
- TTNET
- Turkcell

Katılımcılar şu anda yürütmekte oldukları ve sayısal içerik üretmeye yönelik projelerini tanıtmışlar, ortak çalışabilecekleri bir çok nokta olduğunu ve entegre programın bu doğrultuda projelerin daha başarılı biçimde yürütülmesini sağlayacağını belirtmişlerdir.

Bu çalışma grubunda, projeler sırasında karşılaşılan sorunlar ve tespit edilen eksikler üzerine aşağıdaki değerlendirme ve öneriler ortaya çıkmıştır:

- Uzaktan eğitim için çok başarılı eğitim modülleri geliştirilmekte fakat öğrencilere destek modülleri geliştirilmemektedir. Bu nedenle istenilen sonuçlar alınamamaktadır. Bu durum diğer projelerde de temel sorun olarak karşımıza çıkmakta ve teknik destek başta olmak üzere kullanıcılara destek olunmamaktadır.
- e-Devlete ilişkin şu ana kadar yürütülen projeler iyi tanıtılamamaktadır. Projelerde halkla ilişkiler konusuna daha fazla kaynak aktarılmalı; devlet ve özel yayın kanalları aktif şekilde kullanılmalıdır. Devletin yapmış olduğu çalışmalar TV ve radyo kanallarında reklam olarak yayınlanmalı; tanıtıcı ve nasıl kullanılacağına ilişkin eğitici programlar yapılmalıdır.
- Kamu web sitelerinde yer alan içeriğinin doğruluğu sorgulanmalıdır.
- Arama motorlarında kamuya ait web sitelerinin ilk sırada çıkmasının sağlanması; örneğin SGK yazıldığında arama motorunun kullanıcıyı direk Sosyal Güvenlik Kurumu'nun web sitesine yönlendirmesi sağlanmalıdır.
- Kamu güvenilir bilginin kaynağıdır ve öyle olmalıdır. Bu nedenle kamuya ait bilgiler herkesle paylaşılmalıdır.
- e-İmza, m-imza, kayıtlı e-posta gibi güvenilir teknolojiler sayısal içeriğin paylaşımında aktif şekilde kullanılmalıdır. Bu şekilde kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
- Türkçe içerik geliştirilmesi konusunda devlet ve özel sektör birlikte yatırımlar yapmalıdır. Ayrıca profesyonel meslek birlikleri ve STK'lar bu konuda hızlı bir şekilde içerik üretimine

katkıda bulunmalıdırlar. Örneğin, Veteriner Hekimler Birliği hayvan besleme ile ilgili güvenilir bilgiyi bir portala taşımalıdır.

- Kamunun elindeki bilgiye ulaşılabilmesi için ABD için hizmet veren data.gov benzeri etkileşimli bir web sitesi yapılmalıdır.
- Eğitim amaçlı geliştirilmiş Vitamin programı gibi başarılı programlar, Evrensel Hizmet Fonu veya il özel idarelerinden alınacak destek ve yardımlarda tüm KİEM'lerde kullanıma ücretsiz sunularak yaygınlaştırılmalıdır.
- Ulusal ve ticari olmayan bir arama motoru geliştirilmelidir.
- Mobil İçerik ve IPTV üzerinden içerik konularında devlet teşvikleri oluşturulmalıdır.
- Mobil içerik üzerinde eğitim paketlerinin bulunmaması bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır.
- Devlet, sosyal medya kanallarını aktif şekilde kullanmalıdır.
- Girişimcilik konusunda Türkçe sayısal içerik mutlaka geliştirilmeli, ilköğretimden itibaren müfredatlarda yer verilmelidir.

3.4. Girişimcilik Çalışma Grubu

Çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- KOSGEB
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Ankara Girişimci İş Kadınları ve Destekleme Derneği
- Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı
- Digital Opportunity Trust
- IBM Türk
- Intel
- Novusens

Yuvarlak masa toplantısında genel anlamda ülkemizde girişimciliğin düşük düzeyde kalmasına yönelik sorunlar ile bu programa girişimciliğin nasıl dâhil edilebileceği tartışılmıştır. Bu alanda yaşanan sorunlar aşağıda sıralanmıştır:

- Teşvik programlarına ilişkin bilgi ve farkındalık eksikliği
- İşletmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanamaması

- Belirli bir olgunluğa gelmiş işletme sahiplerinin yeni girişimlerin rekabet güçlerini artırmaya yönelik işbirliklerine gitmemesi
- Risk sermayesi (çekirdek, başlangıç, erken dönem vb..) eksikliği
- Kadın girişimcilerin önünde sosyo-kültürel engeller
- Finansmana erişim zorlukları ile girişimcilik eğitimleri

Girişimcilik eğitimlerine ilişkin sorunlar aşağıdaki başlıklar altında detaylandırılmıştır:

- Eğitim içeriklerinin standart olmaması
- Müfredat yeterliliklerinin denetlenmemesi
- Hedef kitleye (örneğin, kadınlar, gençler, üniversite mezun adayları vb.) göre eğitim içeriklerinin farklılaşmaması
- Eğitimcilerin yeterliliğinin ölçülmemesi ve denetime tabi olmaması
- girişimcik konusuna örgün eğitim programlarında yeterince yer verilmemesi

Bu konu başlığında genel anlamda ortaya çıkan öneriler şu şekildedir:

- Kamunun liderlik ve yönlendirme yönünün güçlendirilmesi (Savunma Sanayi Müsteşarlığı projelerine benzer şekilde, belirli alanlarda güdümlü ekosistem oluşturulması)
- Sürdürülebilirlik için "mentorluk- pazarlama, sözleşme, ihracat vb. için tavsiye alma" gibi finans dışı desteklerin verilmesi
- Risk sermayesinin gelişimini sağlayacak ortamların oluşturulması
- Teşviklerin girişimci faydasına daha etkin kullandırılabilmesi için mevzuat değişikliklerinin yapılması
- Girişimcilik eğitimleri veren kurumların koordinasyonu ve eğitim içeriklerinin girişimci profiline göre farklılaştırılması
- Girişimcilik eğitimlerinin (müfredatın) denetimi ve eğitmenlerin sertifikasyonu
- Bilişim girişimciliğinin artırılması için üniversitelerin bilişim bölümlerinde girişimcilik odaklı eğitimler verilmesi
- Girişimcilik eğitimleri ve teşvik (hibe, kredi) programları için "etki analizi" yapılması

Girişimcilikle ilgili faaliyette bulunan farklı kurumlar arasındaki koordinasyon eksikliği aynı hedef grubuna benzeri eğitimlerin verilmesine, eğitim programlarının ve içeriklerinin tekrarlı üretilmesine sebebiyet vermektedir. Mevcut işletmelerin BİT yetkinliğini artırıcı programların yapılması, girişimcilikle ilgili tek nokta portalın oluşturulması (e-girişimcilik) ve eğitimler için KİEM gibi

altyapıların kullanılabilir olması hususları bu başlığın entegre programla kesişen noktaları olarak belirlenmiştir.

3.5. İstihdam Çalışma Grubu

İstihdam çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- İş-Kur
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Alternatif Yaşam Derneği
- Engelsiz Kariyer
- Habitat için Gençlik Derneği
- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

İstihdam başlığında öne çıkan hususlar; çalışma hayatında BİT'in öneminin kavranması ile bilişim alanında staj/istihdam olanaklarının oluşturulması şeklinde iki alt başlıkta derlenebilir.

Toplumun ve özellikle KOBİ'lerin BİT'in getirdiği fırsatlarla ilgili farkındalığın artırılması, girişimcilik başlığında da ele alındığı şekilde BİT alanında girişimcilikle ilgili eğitim imkânlarının ve müfredatın geliştirilmesi ve BİT alanında düzenlenen kurslardan mezun olan kişilerin daha sonrasında istihdam edilme durumlarının takibi çalışma hayatında BİT yetkinliğinin artırılmasında önemli hususlardır. Diğer taraftan, işgücü arzı BİT yetkinlikleri ve diğer beceriler açısından ne kadar geliştirilirse geliştirilsin, işgücünü talep eden işyerlerindeki kalite artmadıkça bu yetkinliklerin kullanımı mümkün olamayacaktır. Bu nedenle, işverenlerin BİT'e erişimlerinin artırılması, işe alımda işverenler tarafından dikkate alınan sertifikasyon için ilgili mevzuatın yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, engelli istihdamının artırılmasında BİT etkin bir araç olarak kullanılabileceğinden entegre program kapsamında engellilerin ayrıca ele alınması gerekmektedir.

BİT istihdamı belirli kalıplara sokulmadan, esnek bir biçimde algılanmalı, BİT alanında çalışacak ara eleman tanımının çerçevesi çizilip, ortak bir algı oluşturulmalıdır. Günümüz dünyasında diplomalardan daha çok becerilerin ön plana çıktığı göz önünde bulundurulmalı, özel sektörün BİT elemanı ihtiyacı BECERİ10 Projesi kapsamında elde edilen verilerden de yararlanılarak analiz edilmelidir.

İş dünyasının hem mevcut hem de gelecekte ortaya çıkması muhtemel işgücü taleplerine duyarlı istihdam politikalarının oluşturulması önemlidir. Diğer taraftan, BİT kullanımıyla iş kayıplarının

ortaya çıkacağına dair algı ve çalışanlarda bundan ötürü ortaya çıkan direncin ortadan kaldırılması için bilinçlendirme faaliyetlerine ihtiyaç bulunmaktadır.

Mesleki eğitim kurumlarının bulundukları bölgelerdeki işgücü talebiyle uyumlu bölümler açması ve müfredatların reel sektörün ihtiyaçlarına uygun şekilde gözden geçirilmesi gereklidir. Bu nedenle farklı kesimlerin bu konularda beraber çalışması, STK, üniversite ve reel sektör işbirliğiyle ortak staj programlarının organize edilmesi faydalı olacaktır.

3.6. Bilinçli İnternet Kullanımı Çalışma Grubu

Bilinçli internet kullanımı çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Adalet Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu - Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Netsis
- TTNET
- İnternet Kurulu

Çalışma grubu toplantısı süresince gündeme taşınan başlıca konular ve bu konulara ilişkin görüşler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Öncelikli olarak, bilinçli internet kullanımı konusundaki farkındalığın hem kamu hem de ilişkili kurum ve kuruluşlar nezdinde artırılması ve sürekli hale getirilmesi gerekmektedir. Bu farkındalığı sağlam temeller üzerine oturtmak ve sürdürülebilir bir minvalde yürütmek amacıyla yapılması uygun ve gerekli görülen bazı eylemler ve ilgili düşünceler şöyle sıralanabilir:

- Bilinçlendirme kampanyalarının oluşturulmasında kamu sektörü, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademik temsil organlarının ortaklaşa çalışması, ortaya çıkan plan, strateji ve eylemlerin geniş kitleler tarafından benimsenmesi ve uygulanması açısından son derece önemlidir.
- Yapılan faaliyetlerin yaygınlaşması ve görünür hale gelmesi için, tanıtım ve halkla ilişkiler mekanizmalarının da etkin şekilde kullanılması gerekmektedir. Bu kapsamda, ana akım medya organları ile iletişime geçilmesi faydalı olacaktır.
- Etkinliklerin sürekli ve sorunsuz şekilde devam etmesi açısından, her türlü etkinliğe ait masrafların karşılanacağı bir “Etkinlik ve Tanıtım Fonu” kurulması önem arz etmektedir.

İnternetin bilinçli şekilde kullanılması için, üzerinde durulması gereken en önemli unsurlardan biri de 'İnternet Güvenliği'dir. Güvenli internet başlığı altında akla ilk gelen endişeler ve olası çözüm yöntemleri şöyle sıralanabilir:

- Türkiye'deki e-ticaret hacminin genişlemesi ve şirketlerin alım-satım hizmetlerini internet ortamına taşıması için, öncelikle, internet üzerinden gerçekleşen para transferlerinin ve bankacılık işlemlerinin en üst düzeyde güvenilir hale gelmesi gerekmektedir. Bu hedefe yönelik olarak, banka temsilcileri ile görüşülerek daha etkin ve güvenilir çevrimiçi finans araçlarının oluşturulması gerekmektedir.
- Olası dolandırıcılık ve istismar vakalarının hızlı şekilde tespiti için, emniyet güçlerinin gereksinim duyduğu araç ve bilgilerin neler olduğunu ortaya çıkarılması ve buna paralel olarak, suçların önlenmesi ve cezaların caydırıcılığına yönelik gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- Özellikle çocukların internetteki olası tehlikelere karşı bilinçlenmesinin sağlaması ve kendi oto-kontrol davranışlarını geliştirmeleri için, ebeveynlerin yönlendirici ve uyarıcı bir rol oynaması ve bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlardan her türlü teknik ve psikolojik destek alınabilmesinin önü açılmalıdır. Öte yandan, okul seviyesinde de etkili bilinçlendirme faaliyetlerinin artırılması ve ilgili konuların ve içeriğin eğitim müfredatına dâhil edilmesi gerekmektedir.

Üzerinde tüm tarafların mutabık kaldığı önemli bir nokta ise, internetin daha güvenli ve daha bilinçli bir şekilde kullanılmasına yönelik oluşturulmuş mevcut kaynakların bile yeterince kullanılmadığı ve söz konusu potansiyelin üst seviyede ortaya çıkamamış olduğu gerçeğidir. Özellikle, hem kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan kamu kaynaklarının, hem de sivil toplum organları tarafından sunulan hizmetlerin, halk seviyesinde yeterince anlaşılamadığı ve kullanılamadığı gözlemlenmektedir. Bu eksikliği gidermek amacıyla, söz konusu kaynakların daha etkin şekilde tanıtılması ve daha kullanışlı hale getirilmesi, konu ile ilgili tüm tarafların sorumluluğundadır.

Son olarak, güvenli ve bilinçli internet için yapılabilecek çalışmalarda dikkat edilmesi gereken en önemli hususlardan biri; ayrıntılı olarak düşünülmemiş, sadece belirli bir kesimin düşüncelerini yansıtan ve uzlaşma zemini aranmadan uygulamaya geçirilmiş düzenlemelerin ve faaliyetlerin, orta ve uzun vadede, internetin gelişimine ciddi zararlar verebileceği gerçeğidir. Bu açıdan, “Bilinçli ve Güvenli İnternet” kapsamında yürütülen etkinliklerde, kampanyalarda ve çalışmalarda, konu ile ilgili tüm tarafların katılımının aranması ve buna teşvik edici bir tavrın sergilenmesi gerekmektedir.

3.7. Altyapı İyileştirme Çalışma Grubu

Altyapı iyileştirme çalışma grubu aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan gelen katılımcılardan oluşmuştur:

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- Ankara İnternet Kafeciler Odası
- Cisco Sytems
- IBM Türk
- Intel
- Türk Telekom

Bu çalışma grubunda, altyapının ihtiyacı/talebi şekillendirmekten daha çok bunu karşılayan bir bileşen olması nedeniyle buradaki bulguların, diğer çalışma gruplarının çıktılarına istinaden tekrar ele alınmasının gerekli olacağı belirtilmiştir.

Programın altyapı bileşenleri erişim ve ağ omurgası (sistem yönetimi, veri güvenliği, raporlama, teknoloji seçimi) ile mekânların (fiziksel, mobil, sanal) oluşturulması olarak belirlenmiştir.

Yapılan tespitler arasında trafik ve kullanıcı sayısı açısından dijital servislere olan talepte artışın yaşandığı, erişimin yaygınlaştırılmasında fiziksel, coğrafi, ekonomik vb. zorlukların bulunduğu, ancak erişim altyapılarının kurulumunun maliyetli olduğu ve risk paylaşımına ihtiyaç bulunduğu, dolayısıyla erişim altyapılarının kurulmasında kamu-özel işbirliğinden faydalanmak üzere çalışmaların yapılmasının gerektiği yer almaktadır. Erişim teknolojisi olarak farklı alternatifler bulunmakta ve hepsi de belli ölçülerde kullanılmaktadır.

23.000 civarındaki internet kafe sayısının doyum noktasına ulaştığı, ayrıca yapılan düzenlemelerle internet kafelerin teknik altyapısının gelişmiş bir noktaya ulaştığı ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan, BT sınıflarının okul saatleri dışında kullanıma açılması önemli olup bu konuda düzenlemeler üstünde çalışıldığı belirtilmiştir.

Bu başlıktaki hem tespit hem de önerilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Sorunlar / Fırsatlar	Öneriler
1. Ulusal Genişbant Planı oluşturulması	
2. Altyapı geçiş hakkında yetki rol/sorumluluk karmaşası	Kamu-Özel İşbirliği (PPP)
3. Erişimin eve girmesinin önündeki engeller	Teşvik mekanizması kurulması ve düzenlemeler yapılması
4. Mekana/ihtiyaca özel düzenlemeler (özellikle eğitim)	
5. Yapılmak istenen büyük altyapı yatırımlarının önündeki riskler	Uygun düzenleme ve hukuki yapının oluşturulması

6. İşlem maliyetlerinin yüksekliği	Bürokrasinin azaltılması
7. Farklı mekânlarda aynı içerik/servislerin sunulmaması	Gerekli düzenlemelerin yapılması
8. Yeni Bilgi Toplumu Stratejisi çalışmasının tamamlanması	
9. Kamu kaynaklarının kullanım hakkında zorluklar	Gerekli teşviklerin tanımlanması
10. Sanallaştırma önündeki güvenlik endişeleri	Teşvik ve düzenlemeler yapılması / ulusal kriptolama
11. Yeni nesil genişbant altyapıları üzerinde ek düzenleme ihtiyacı	Genişbant Telsiz Erişim Lisanslamasının tamamlanması
12. Mevcut/oluşacak içerik ve kullanıcı ihtiyaçlarına uygun terminal çeşitliliğinde yetersizlik	Yerli tasarım ve üretimin teşviği

EK-1. TARTIŞMA DOKÜMANI [1]

1. GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi bilginin küresel rekabette önemli bir güç unsuru haline gelmesini sağlamıştır. Ülkemizde 1990'lı yıllarda başlayan çalışmalar neticesinde ortaya konmuş olan vizyon doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları (STK) Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşümünü desteklemek amacıyla bilgisayar okur-yazarlığının arttırılması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı ve bilişim alanında istihdamın desteklenmesi amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Rekabet gücünün artırılmasına ve kalkınmaya katkıda bulunmak üzere bilgi toplumuna dönüşüm odağında şekillendirilen bu tür projelerin bir çatı altında ve birbirini destekler nitelikte ulusal bir program çerçevesinde uygulanması Türkiye'nin e-dönüşüm sürecini önemli ölçüde güçlendirecektir. Ortaklık anlayışı içinde kurumların deneyimlerini ve kaynaklarını bir araya getiren güçlü bir koordinasyonla ülke genelinde birbirinden bağımsız sürdürülen projeler tek çatı altında toplanarak; kaynakların etkin kullanımı, projelerde verimliliğin artırılması, ayrıca projelerden daha fazla fayda ve daha etkili sonuçların elde edilmesi mümkün hale gelecektir.

Bu şekilde kapsayıcı olması amaçlanan bir programın tasarlanmasında farklı paydaşların görüşlerinin alınması da büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, söz konusu programın içeriğini ve uygulanmasını tartışmak amacıyla Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı gerçekleştirilmektedir. Bu doküman ise söz konusu programın çerçevesini oluşturmak üzere çalıştayda yapılacak tartışmalara zemin oluşturmak ve katılımcılara kolaylık sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. AMAÇ

Programın amacı, hâlihazırda devam eden veya bundan sonra hayata geçirilecek olan, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) kullanımıyla kalkınmayı destekleyen projelerin tek çatı altında yürütülmesini sağlayacak ulusal düzeyde bir uygulama modelinin geliştirilmesidir. Program bünyesinde yer alacak projeler; bilgisayar okur-yazarlığı oranını yükseltmek, internet erişimini ve kullanımını artırmak, sayısal uçurumu azaltmak, bilişim konusunda mesleki eğitimler sağlamak, hem bilişim sektöründe hem de bilişim dışı sektörlerde istihdama katkıda bulunmak, bilişim girişimciliğini artırmak, Türkçe sayısal içeriğin zenginleştirilmesine ve içerik yönetimiyle de başta e-devlet olmak üzere internetin etkin kullanımının artırılmasına destek olmak gibi amaçlara yönelik olacaktır.

[1] Bu doküman, 26 Mayıs 2011 tarihinde gerçekleştirilen Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı öncesinde çalıştaya davet edilen tüm taraflara, çalıştayda ele alınacak konulara ilişkin hazırlık amacıyla ulaştırılmıştır.

Program kapsamında yapılacak projelerde özellikle kamu kullanımına açık internet erişim noktalarının kullanılması önem arz etmektedir. Bu şekilde, Bilgi Toplumu Stratejisi eki Eylem Planı 2 nolu eyleminde kurulan Kamu İnternet Erişim Merkezleri (KİEM) ile benzer altyapıların idari ve teknik altyapısının iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

3. MEVCUT DURUM

Ülkemizde BİT aracılığıyla gelişme ve kalkınmayı desteklemeyi amaçlayan, özel sektörün kurumsal sosyal sorumluluk anlayışı ile destek olduğu çeşitli projeler bulunmaktadır. Bu projelerin yanı sıra Bilgi Toplumu Stratejisi eki Eylem Planında başta 2 nolu "Kamu İnternet Erişim Merkezleri (KİEM) kurulumu" eylemi olmak üzere, hem vatandaşların bilişim altyapısına erişiminin artırılması hem de bilgisayar okur-yazarlığının yükseltilmesine yönelik eylemler mevcut olup, stratejinin uygulama döneminde ve öncesinde kurumlarımızca çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

4. SORUNLAR VE FIRSATLAR

Karşılaşılan Sorunlar :

BİT kullanımını içeren, BİT'i kalkınmada bir araç olarak ele alan, aynı veya benzer amaca yönelik farklı projelerin varlığı yönetim ve izleme açısından zorluk yaratmakta, kaynakların da etkin kullanılamamasına sebep olmaktadır. Ayrıca, yürütülen projelerin çok paydaşlı ve daha büyük bütçeli projeler olamaması nedeniyle projelerin kapsamı ve etkisi nispeten küçük kalmaktadır.

Diğer taraftan, yapılan çalışmalarla aşama kaydedilmiş olmasına rağmen Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Anketine göre 2010 yılında 16-74 yaş grubunda bilgisayar ve internet kullanım oranları sırasıyla % 43 ve % 41 olarak gerçekleşmiş olup bu oranların yükseltilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte BİT'e erişim sağlayanlar ile sağlayamayanlar arasındaki farklılık olarak tanımlanan sayısal uçurum devam etmekte, bireylerin söz konusu teknolojileri kullanım oranları eğitim, cinsiyet, yaş, bölge, gelir vb. itibarıyla farklılıklar göstermektedir. Ayrıca, başta e-devlet olmak üzere alışveriş, eğitim gibi amaçlar için internetin (etkin) kullanımı yeterli seviyede değildir.

Karşılaşılan bir başka sorun ise sosyal sorumluluk projelerinde daha ziyade teknoloji kullanımının artırılmasına odaklanılması, katma değer yaratma veya BİT'in istihdam, hayat boyu öğrenme ve hayat kalitesinin yükseltilmesi gibi kavramlarla ilişkisi konularının yeterince ele

alınmamasıdır. Bunun yanı sıra KİEM vb. erişim noktaları için yapılan yatırıma2 karşılık kullanım düzeyi ve elde edilen fayda düşük düzeyde kalmaktadır.

Fırsatlar:

Özel sektörün ve STK'ların bugüne kadar yürütülen ve yürütülmekte olan sosyal sorumluluk projeleri aracılığıyla bu konulara ilgisi ve tecrübesi artmıştır. Bu projelerde temel ve ileri seviye bilişim eğitimleri ile söz konusu teknolojilerin kullanımına dair faaliyetler yer almakta ve bu kapsamda pek çok bireye fayda sağlanmaktadır.

Kamu ve özel sektör kaynakları ile yürütülen çalışmalar sonucunda ülkemizde vatandaşların faydalanabileceği bilişim altyapısı konusunda da önemli derecede yol alınmıştır. Aşağıdaki tabloda ülkemizdeki mevcut internet erişim noktaları ve bunların bağlı olduğu kurumlar görülmektedir.

	Sahibi	**Adedi**
KİEM	Milli Eğitim Bakanlığı	1.850
BT Laboratuvarı	Milli Eğitim Bakanlığı	~ 30.000
İnternet Kafe	Özel teşebbüs	~15.000
İnternet Evi	Türk Telekom	950
Diğer	Belediyeler, STK, vs.	~150

KİEM'lerin sorunlarına çözüm geliştirmek amacıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) e-Devlet Uygulama ve Araştırma Merkezi (EDMER) bünyesinde KİEM'lerin yönetimi ve sürdürülebilirliği konusunda bir çalışma yapılmıştır. Çalışmada 4 farklı KİEM modeli (kiosk, gezici, mini, toplu kullanım) tanımlanmış, her bir model için servis, içerik ve talep yaratma konuları irdelenmiş ve ülke genelinde KİEM yönetim ve eşgüdüm birimi kurulması önerisinde bulunulmuştur. Bu çalışmada önerilen yönetim modelinin hayata geçirilmesi için ulusal düzeyde bir uygulama modeline ihtiyaç duyulmaktadır.

Diğer taraftan, sanayi sektöründe ihtiyaç duyulan ara elemanın yetiştirilmesi yoluyla istihdam geliştirmeyi amaçlayan BECERİ10 programı TOBB ve İŞKUR ortaklığında başlatılmıştır. Meslek edindirme faaliyetleri ile mesleki eğitimin etkinlik ve verimliliğinin artırılması ve işgücü piyasasının

[2] KİEM için Evrensel Hizmet Fonundan aktarılan pay 2007-2010 döneminde yaklaşık 50 milyon TL'dir.

ihtiyaçları ile uyumlu hale getirilmesini amaçlayan programın "bilişimle istihdam"ı hedefleyen projelerle entegre edilebilirliği önemlidir. İstihdam ve girişimcilik konusunun Türkiye'nin önümüzdeki dönem uygulayacağı yeni Bilgi Toplumu Stratejisinde de odak nokta olacağı düşünülecek olursa, BECERİ10 programının varlığının ulusal düzeyde uygulama modelinin geliştirilmesinde büyük bir fırsat olabileceği ortaya çıkmaktadır.

5. PROGRAMIN TANIMI

5.1. Vizyon

Programın vizyonu, bilgi toplumunu hedefleyen ülkemizde gelişmeye ve yeniliklere açık, hayat boyu öğrenmeye inanan, kendine güvenen ve BİT'i etkin şekilde kullanabilen bireylerin yetişmesine ve bireyin bu yönde dönüşümüne katkı vermektir.

Dolayısıyla, program ile hedeflenen vatandaş profili:

- Bilgisayar ve internet kullanmayı bilir.
- Hayat boyu öğrenmeye inanır.
- Yeni teknolojileri öğrenmeye, öğrendiklerini/tecrübelerini çevresindekilerle paylaşmaya açıktır.
- Kamu hizmetlerine ulaşmada interneti tercih eder.
- İnterneti günlük hayatında etkin biçimde kullanır; bankacılık, eğitim, alışveriş konularında BİT'ten faydalanır.
- Yeni nesil sosyal medya araçlarını aktif şekilde kullanır.
- BİT yetkinliğini geliştirmesinin iş bulmasını, hizmet almasını, bilgiye ulaşmasını kolaylaştıracağına ve hayat standartlarını yükselteceğine inanır.

Bireyin dönüşümünü hedefleyen ve bu amaca yönelik projelerle hayata geçirilecek olan programın özellikle üç alanda yapılan çalışmalarla desteklenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çalışmalar:

- Mevcut KİEM ve benzeri altyapıların etkin kullanımının sağlanması ve ülke genelinde dezavantajlı kesimlere ulaşmak üzere yeni altyapıların kurulması,
- Genişbantın yaygınlaştırılması, ülke genelinde yaygın, kontrollü ve güvenli internet erişiminin sağlanması,
- Bilgisayar ve internet sahipliğinin artırılmasıdır

5.2. Programın Kapsamı

Programın aşağıda yer alan altı bileşenden oluşması düşünülmektedir. Dolayısıyla program kapsamında yer verilecek projelerin bu bileşenler altındaki konulardan bir veya birkaçı ile ilgili olması veya bu kapsamdaki sorulara cevap verecek nitelikte olması beklenmektedir.

- Amaç
- Kitle
- Paydaşlar
- Eğitim Müfredatı
- Sayısal İçerik
- Mekân

5.2.1 Projelerin Amaçları

Program kapsamında yer alacak projeler aşağıdaki amaçlardan bir veya birkaçına hizmet edebilecektir.

- Bilişim okur-yazarlığı
- Sayısal uçurumun giderilmesi
- Etkin BİT kullanımı
- Güvenli internet kullanımı
- İstihdamın artırılması
    - Bilişim sektörüne ara eleman yetiştirme
    - Nitelikli eleman yetiştirme
        - Bilişim sektöründe
        - Diğer sektörlerde
    - Girişimci yetiştirme
- Eğitime erişim sağlama / Uzaktan eğitim olanakları
- Bireyin kendini yetiştirmesi

5.2.2 Projelerin Hedef Kitlesi

Programın hedef kitlesi tüm toplumdur. Tüm topluma ulaşmak üzere, farklı özellikleri itibarıyla toplumu alt ihtiyaç gruplarına ayıracak olursak, program altında yer alan projelerin hedef kitlesinin aşağıdaki bir veya birkaç gruba yönelik olabileceği düşünülmektedir.

- Çocuklar

- Gençler
- Kadınlar
- Özürlüler
- Çalışanlar
- İşsizler
- Yaşlılar
- Yoksullar
- Kırsal kesimde yaşayanlar

5.2.3 Projenin Paydaşları

Ekonomik ve sosyal kalkınma çok taraflı işbirliklerini ve ortaklıkları zorunlu kılmakta, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları gibi aktörlerin ortak çabasını gerektirmektedir. Farklı paydaşların yer alacağı projeler için tanımlanmaya çalışılan paydaşlar ve rolleri aşağıdaki şekildedir.

Kamu:

Görevleri:

- Konsorsiyum liderliği
- KİEM yönetim modeli
- Kamuda hizmet içi eğitim hakkında farkındalık yaratma,
- Projenin kamu kurumları içinde takibi
- Kurum bünyesinde koordinasyon sağlama
- Maddi kaynak tahsisi, fonlama
- Sertifikasyon ve akreditasyon
- BİT yetkinliği ölçme ve değerlendirme

Projeye Katkısı:

- e-Devlet kapısının kullanımını arttırılması
- KIEM yatırım verimliliğinin arttırılması
- Teknik altyapının iyileştirilmesi
- Kaynakların etkin kullanımı
- Etkin koordinasyon
- Ekonomik ve sosyal fayda yaratma

Yerel İdare:

Görevleri:

- Yerel birimlerin koordinasyonu
- Mekânların tespiti, altyapıya (KİEM vb.) yönelik envanter çalışması
- Kent portallerinin geliştirilmesi
- Yerel ihtiyaç analizi ve içerik tespiti
- Yerel bazda farkındalık analizi

Projeye Katkısı:

- Yerelde kapasitenin geliştirilmesi
- Projelerde başarının sağlanması
- Hızlı uygulama
- Tanıtım ve sahiplenme

Özel Sektör:

Görevleri:

- Eğitim içeriğinin sağlanması
- Uluslararası tanıtım ve muhtemel ortaklıklarla ilgili çalışmalar
- Teknik danışmanlık ve altyapı iyileştirme konusunda görev alma
- Şirketler eliyle yerel içerik geliştirme

Projeye Katkısı:

- Sektörel gelişim, pazarın gelişmesi
- Ülkenin kalkınmasına destek
- Profesyonel iş gücü gelişimi

STK:

Görevler

- Projelerin, uygulamaların yürütülmesi
- Eğitmenlerin temini ve koordinasyonu
- Eğitimlerin verilmesi
- Kent portallerinin geliştirilmesi
- Sayısal içeriğin geliştirilmesine katkı verilmesi

Projeye Katkısı:

- Gönüllülüğün desteklenmesi ve geliştirilmesi
- Girişimciliğin desteklenmesi ve geliştirilmesi

- Ülke genelinde STK çalışmalarının gelişmesi

Üniversiteler:

Görevler:

- Projelerde ölçme, değerlendirme ve etki analizi çalışmalarının yapılması
- İlgili bölümlerin müfredatlarına bilişim ve internet girişimciliği ile alakalı derslerin konması

Projeye Katkısı:

- Projelere akademik bakış açısının kazandırılması
- Vaka çalışmaları için veri temini

5.2.4 Eğitim İçeriği

Hedef kitleye ve projenin amacına göre proje kapsamında farklı eğitim programları yer alabilecektir. Hâlihazırda uzman kurumların katkıları ile oluşturulmuş eğitim müfredatı ve farklı seviyelerde eğitim programları bulunmakta olup, bu konuda yeni çalışmaların yapılması da gerekebilir. Sunulacak eğitim içeriğinde paydaş olan kurumlar tarafından sertifikalandırılmış, amaca göre değişebilen müfredata yer verilmesi de hedeflenebilir. Bu kapsamda, ECDL (European Computer Driving License) benzeri milli bir BİT eğitim sertifikasyon programının uygulanması da önemlidir. Nitekim Bilgi Toplumu Stratejisi eki Eylem Planında yer alan 6 nolu eylem gereği Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından bu yönde bir çalışmanın yapıldığı ancak sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmadığı ve uygulamaya geçilmediği hususunun bilinmesinde fayda bulunmaktadır.

Projelerde sunulacak eğitim içeriği aşağıdaki konularda olabilecektir. Bu noktada, program kapsamında yer alacak projelerin eğitim içeriğinin birbirini tamamlayıcı nitelikte olması, özellikle temel BİT eğitiminin projelerde çok fazla tekrarlanmaması konuları önem kazanmaktadır.

- Temel BİT eğitimi
- İngilizce eğitimi (Bilişim İngilizcesi)
- İleri seviye bilişim eğitimleri (örnek: Cisco Network Akademi)
- Girişimcilik eğitimi
    - Bilişim/internet girişimciliği
    - Genel
- Kullanıcı eğitimleri
    - İnternet uygulamaları (e-devlet, e-ticaret, …)
    - Projeye özel (ör: kütüphanelerde kullanılan yazılım)

- Uzaktan eğitim içeriği (projeye göre çeşitli konularda)

Girişimcilik ve İngilizce eğitimlerinin kapsamı çok geniş olabileceğinden, bu iki konunun, programın amacı doğrultusunda sadece bilişim alanında ihtiyaç duyulan kadarıyla sınırlandırılması düşünülebilir.

5.2.5 Sayısal İçerik

Şimdiye kadar uygulanmış ve uygulanmakta olan projeler vasıtasıyla üretilmiş bir kısım portaller ile sayısal içerik bulunmaktadır. Bununla birlikte kamu kurumları tarafından geliştirilen uygulamalar ve portaller de mevcuttur. Ancak, vatandaşların bu içeriğe ve uygulamalara yönlendirilmesi gerekmekte olup bunu sağlayıcı bir web portal yönetimi kamu kullanımına açık internet erişim mekânlarında bulunmamaktadır. Bu program kapsamında, projelerde geliştirilen yeni içeriğin de dâhil edilebileceği bir web portal yönetim modeli oluşturulması gündemdedir.

Geliştirilecek web portali vasıtasıyla vatandaşların hâlihazırda kullanımda olan portallerin yanı sıra yeni projelerde geliştirilecek portallere ve içeriklere ulaşması, ayrıca söz konusu portal üzerinden yapılacak detaylı analizler neticesinde belirlenen ihtiyaçların yeni portallerin ve içeriğin oluşturulmasına da ışık tutması mümkün olabilecektir.

Vatandaşları yaşadıkları veya ziyaret ettikleri yerleşime dair lojistik, turistik vb. konularda bilgilendiren ve yönlendiren, onlara bölge insanıyla sosyal paylaşım ortamını sağlayan, bunların yanı sıra vatandaşların yönetişim faaliyetlerine katılmalarını özendiren portallerin olması talebi ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, özürlülerin internet sitelerini kullanabilmelerine yönelik çalışmaların yapılarak internet sitelerine erişimlerinin artırılması da önceliklerden biri olmaya adaydır.

Projelerde kullanılacak sayısal içeriğin kapsamı aşağıdaki gruplardan bir veya birkaçına ilişkin olabilir.

- Mevcut portalin/içeriğin olduğu haliyle veya geliştirilerek kullanımı
- Yeni, konuya özgü portalin/içeriğin oluşturulması
- İnternet sitelerinin erişilebilirliği

5.2.6 Mekan

KİEM'lerin etkin kullanılmasına da katkı sağlamak üzere, projelerdeki eğitimler başta KİEM'ler olmak üzere kamu kullanımına açık internet erişim noktalarında verilebilir. Buralarda verilecek yüz yüze eğitimlerin yanı sıra projelerde mekândan bağımsız çevrimiçi eğitimler de sunulabilir. Buna göre projelerde kullanılabilecek mekânlar aşağıda listelenmiştir.

- KİEM'ler
- Diğer internet erişim merkezleri
- Habitat Bilişim Akademileri
- Okullarda kurulu BT laboratuarları
- İnternet kafeler

6. PROGRAMDA İSTİHDAM BİLEŞENİ

Bu program temel olarak istihdam yaratma programı olmamakla birlikte, hem ülkemizde özel önem arz eden istihdam konusuna katkıda bulunmak, hem de programın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla ilgilenenlere staj ve istihdam imkânlarının sağlanması konusu gündeme gelmektedir. Programın, ülkemizde yürütülen istihdam amaçlı projelerle entegre edilebileceği ve bunun da mevcut istihdam projelerinin bilişim alanında genişleyebilmesi için bir fırsat sunabileceği değerlendirilmektedir.

Ülkemizde yaş grupları ve cinsiyet açısından istihdamın dağılımı incelendiğinde, genç nüfus içerisinde istihdamda ve eğitimde yer almayanların oranının OECD ülkelerine göre oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu uçurum cinsiyet açısından daha belirgin olup, kadınların eğitim ve istihdam dışında kalma durumu erkeklere göre daha fazladır. Mevcut istihdam durumu sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise, tarımda istihdam edilenlerin payının giderek düşmekte, sanayide istihdam edilenlerin payının değişmemekte, hizmetler sektörünün toplam istihdam içerisindeki payının ise sürekli artmakta olduğu gözlemlenmektedir.

Türkiye'de istihdam piyasasında yaşanan sorunlar eğitim sistemiyle yakından ilişkilidir. Özel sektör tarafından ara eleman ihtiyacı sık sık dile getirilmesine rağmen, mesleki ve teknik lise mezunları ile genel lise mezunlarının arasında istihdam edilebilirlik açısından belirgin bir fark olmaması eğitim sisteminin piyasanın ihtiyaçlarıyla uyumlu insan gücünü yetiştirmekte yeterli olamadığını düşündürmektedir.

Yukarıda belirtildiği şekilde programın nihai amacı istihdam yaratmak olmamakla birlikte, özellikle hizmetler sektöründe bu yönlü programların azlığı, programın diğer bileşenlerinin dezavantajlı gruplara sağladığı faydalar, öngörülen ölçek ve programa eğitimci veya katılımcı şeklinde dâhil olacaklara yönelik teşvik unsuru yaratması hususları göz önüne alındığında, programda istihdam konusunun da kısmen kapsanması fikri öne çıkmaktadır. Ayrıca, hizmetler sektörünün istihdamda artan payına rağmen mevcut aktif istihdam programlarının daha çok sanayi sektörüne yönelik olması da bunun önemine işaret etmektedir.

Oluşturulacak istihdam programının çerçevesi, bilişime ilişkin piyasanın ihtiyaçlarının tespiti ve katılımcılara piyasanın ihtiyaçlarına ve işletmelerin taleplerine uygun eğitimlerin verilmesi şeklinde tanımlanabilir. Her ne kadar 2007 yılından itibaren İŞKUR tarafından işgücü piyasası ihtiyaç analizine yönelik İşgücü Piyasası Araştırması yapılıyor olsa da, bahse konu araştırma yeterli detayı barındırmamakta ve işgücü piyasasının BİT'e duyarlılığını ölçmede yetersiz kalmaktadır. Burada BİT'e yönelik yeni bir işgücü piyasası ihtiyaç analizi yapmak veya mevcut bir çalışmaya eklemlenmek şeklinde iki seçenek ortaya çıkmaktadır. Kaynakların verimli kullanımını ve sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla, ayrı bir çalışma yapmak yerine mevcut bir çalışmaya hizmetler sektörüne yönelik taleplerin dâhil edilmesi ve analizin gerçekleştirilmesi önerilebilir. Bu doğrultuda, BECERİ10 programında kullanılan eleman talebine ilişkin veri toplama sisteminin hizmetler sektöründe faaliyet gösteren şirketlere açılması bu şekilde bilişimci eleman taleplerinin toplanması fikri öne çıkmaktadır.

Bu noktada öncelikle hâlihazırda yürütülen projelerde BİT eğitimi alan bireylerin, BECERİ10 programı kapsamında sanayi sektöründeki şirketler tarafından dile getirilmiş bilişim elemanı ihtiyacı ile eşleştirilmesi gündeme gelebilir. Programın ikinci evresi olarak ise internet erişim merkezlerinde çeşitli projeler bazında verilecek olan eğitimlerin, BECERİ10 programı kapsamında geliştirilmiş olan ve hizmetler sektörüne de açılacak olan veritabanında yer alacak işletme taleplerine göre şekillenmesi düşünülebilir. Verilecek eğitimler seçilirken İŞKUR veya başka kuruluşların yer almadığı, programın genel çerçevesiyle ve odak grubuyla uyumlu temel beceri kapsamında değerlendirilebilecek alanlar seçilerek kaynak israfından kaçınılabilir. Konunun kapsamı ve karmaşıklığı göz önünde bulundurulduğunda pilot bir bölge seçilerek projenin seçilen ilde/bölgede uygulanmaya başlanması da önerilebilir.

Staj ve istihdam alanları hem projelerde görev alan gönüllü eğitmenler hem de bu projelerde eğitim alanlara açık olabilecektir. Ancak, özellikle programın sürdürülebilirliğini sağlayabilmek adına, aşağıda yer alan konularda beklentileri sağlamaları durumunda, program dâhilinde eğitim vermiş gönüllülere bilişim alanında çalışan şirketlerde staj imkânı sağlanmasının tartışılmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu konular aşağıda sıralanmıştır:

- Yüz yüze eğitim verme
- BİT eğitimi ve erişimine yönelik talebi artırma faaliyetlerinde bulunma
- BİT eğitimi veya internet erişimi için merkezlerin kullanımında görev alma
- Yerel içeriklerin geliştirilmesinde görev alma
- Kendinden sonra gelecek eğiticileri eğitme ve sorumluluklarını devretme

Programın istihdam bileşeninin ülkemizde aktif işgücü politikalarını desteklemek üzere uygulanan bazı programlarla entegrasyonu hedeflenmektedir. Ülkemizde bu amaçla yürütülen iki farklı programın düşünülen nihai programın tasarlanmasında dikkate alınmasında büyük fayda görülmektedir:

Toplum Yararına Çalışma Programları

İşsizliğin yükseldiği kriz dönemlerinde işsizlere geçici istihdam sağlamak amacıyla oluşturulan Toplum Yararına Çalışma Programları (TYÇP) doğrudan veya bir yüklenici yardımıyla toplum yararına bir hizmetin gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Bu kapsamda oluşturulan programlar, işsizlerin yol yapım ve bakımı, çevre düzenlemesi, erozyonla mücadele, kamu binalarının temizlik ve bakım işleri, ağaçlandırma ve restorasyon gibi alanlarda kısa süreli istihdam edilmelerini temin etmektedir. En fazla altı ay süreyle haftada 45 saatlik çalışma şeklinde düzenlenen bu program kapsamında istihdam edilen kişilere net asgari ücret ödenmekte ve brüt asgari ücret üzerinden bu kişilerin SGK prim giderleri yatırılmaktadır.

Staj Programları

Türkiye İş Kurumu'na kayıtlı olan işsizlerden eğitim durumu lise ve üstü olan 16 yaş ve üzerindeki kişilere staj olanağı sağlanmaktadır. 10 Ekim 2009 tarihinde başlatılan bu program, 10 ve üzerinde işçi çalıştıran özel işyerlerinde en fazla 6 ay süreyle olmak üzere haftada en fazla 40 saatlik staj imkânı sağlamaktadır. Stajyerler, staj yapacakları işyerlerini onaylanan işyerleri arasından kendileri belirlemektedir. Bu programa katılan stajyerlere günlük 15 TL ödenmekte, iş kazası ve meslek hastalıklarına ilişkin sigorta prim giderleri de yatırılmaktadır.

7. ALTYAPI İYİLEŞTİRME

Tasarlanan programın amaçlarına ulaşabilmesi için altyapı alanında da iyileştirmelere ihtiyaç bulunmaktadır. Kamuya açık internet erişim merkezleri için internet güvenliği, tüm güvenlik ve sistem bileşenlerinin tek noktadan yönetimi, kablosuz internet erişimi ve yedekli ağ altyapısı, güvenlik ve erişilebilirlik gibi konuların ele alınmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, portallere veya merkezlere üyelik sistemi sayesinde başarılı raporlama ve denetim faaliyetleri de yapılabilir. Bu amaçla konunun aşağıdaki üç başlık altında incelenebileceği öngörülmektedir.

- Veri güvenliği / yedekleme / raporlama
- Merkezi Yönetim Sistemi
- Kablosuz İnternet Erişimi

Altyapı iyileştirme ve güvenlik konusu, dokümanın Amaç bölümünde bu programa destek olması beklenen KİEM'lerin yönetimi ve merkezlerin işlerliğinin sağlanması konuları ile yakından ilişkilidir. Dolayısıyla altyapıya ilişkin tartışmaların bu tür idari tedbirlerle beraber ele alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

8. PROGRAMIN UYGULANMASI

Programın bir kurum sahipliğinde ve koordinatörlüğünde yürütülmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu görev için, halihazırda ülkemizde e-dönüşüm ve bilgi toplumu konularında strateji ve eylem planlarını oluşturan, kamu kurum ve kuruluşlarının bu yönde çalışmalarını izleyen ve koordine eden, ayrıca özel sektör ve STK'lar ile işbirliği yapan Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) önerilebilir.

DPT, UNDP tarafından geliştirilen projeleri ulusal vizyon, amaç ve hedefler doğrultusunda irdeleyen, gerekli yönlendirmeleri yapan ve projelere uygunluk onayı veren kurumdur. UNDP projelerinin uygulanabilmesi için öncelikle DPT görüşüne sorulması ve onay alınması zorunludur. Dolayısıyla bu kanaldan gelen projelerde DPT tarafından entegre programa uyum aranır. Diğer taraftan, ülkemizde sosyal dönüşümü sağlama amaçlı projelere kamu katkısı olarak aktarılmak üzere yatırım bütçesinde ayrı bir fon da oluşturulabilir. Bu durumda genel koordinasyon kapsamında, fondan faydalanarak, farklı paydaşlarla işbirliği içinde yapılmak istenen projelerde koordinatör kurum tarafından aynı şekilde programa uyum aranabilir.

Diğer taraftan, programın etkin şekilde uygulanabilmesi, fırsatların ve tehditlerin tartışılabilmesi ve uygulamaya dönük önerilerin belirlenebilmesi için çeşitli paydaşların katkılarının alınabileceği bir yönetim yapısına da ihtiyaç bulunmaktadır. Koordinatör kurum tarafından başkanlık edilecek bu yapıda kamu ve özel sektör, UNDP ve STK temsilcilerinin bulunması öngörülmekte, ayrıca süreç içinde ilgili konularda farklı katılımcıların da bu yönetimsel yapıya dâhil olabilmesine imkân verilmesi düşünülmektedir.

Hâlihazırda devam eden aşamada, alınan katkılarla hem program hem de yönetim yapısı belirlenmeye çalışılmaktadır. Bunların belirlenmesinin ardından yol haritası çıkarılabilecek, ülke genelinde uygulamaya geçilmeden etkinliğin daha rahat gözlemlenebileceği nispeten küçük bir ilimizde pilot uygulama yapma konusu da gündeme getirilebilecektir.

Yönetim yapısı tarafından izleme-değerlendirme grubu kurulması halinde projelerin uygulama, sonuç ve etkilerinin rapor edilmesi, ayrıca programın geneli itibarıyla değerlendirilmesi mümkün olabilecektir.

Programın 2012–2016 yılları arasında 5 yıllık dönemde uygulanması öngörülmektedir.

EK-2. KATILIMCI LİSTESİ

Ad	Soyad	Kurum
Orhan	Ardıç	Ulaştırma Bakanlığı
Ali	Arifoğlu	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Özlem	Aşık	Devlet Planlama Teşkilatı
Emin Sadık	Aydın	Devlet Planlama Teşkilatı
Sedat	Aydın	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Murat	Aydın	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Emine	Balçık	Ulaştırma Bakanlığı
Aydın	Barış	İçişleri Bakanlığı
Ali	Barles	Milli Eğitim Bakanlığı
Özgür	Beyazıt	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Murat	Büke	Teknoloji Bilgilendirme Platformu
Bora	Caldu	Habitat için Gençlik Derneği
Furkan	Civelek	Devlet Planlama Teşkilatı
Serkan	Çakır	Türk Telekom
Özlem	Çalışkan	Digital Opportunity Trust
Öner	Çetinkaya	IBM Türk
Funda	Dağdelen	Ankara Girişimci İş Kadınları ve Destekleme Derneği
Arıkan	Dalkılıç	Türk Telekom
M. Fatih	Demirci	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Gökhan	Derya	Netsis
Berna Öktem	Er	TTNET
Tarık	Eraslan	Devlet Planlama Teşkilatı
Erhan	Erkan	Kültür ve Turizm Bakanlığı
Erdem	Erkul	Microsoft Türkiye
Betül	Ersin	Devlet Planlama Teşkilatı
Orhan	Gencel	Intel
Hilal	Gençay	Anne Çocuk Eğitim Vakfı
Melih	Gezer	Intel
Çağatay	Gökgöz	Devlet Planlama Teşkilatı
Müberra	Güngör	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Murat	Güngör	Devlet Planlama Teşkilatı
Fatih	Gürcan	Devlet Planlama Teşkilatı
Sezai	Hazır	Habitat için Gençlik Derneği
Murat	İnce	Devlet Planlama Teşkilatı
Önder	Kaplan	Ankara İnternet Kafeciler Odası
Gonca	Kara	Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphane ve Yayınlar Gn.Md.
Burak	Karagöl	Devlet Planlama Teşkilatı
Oğuz	Karakoç	Avea
Duygu Nazire	Keskinci	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Belma	Kılıç	TTNET
Ayşegül	Kınacı	Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı
Mehmet	Kızıltaş	Engelsiz Kariyer

Ad	Soyad	Kurum
Engin	Kurşun	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Bayram	Mecit	KOSGEB
Turhan	Muluk	Intel
Tayfun	Öner	KOSGEB
Serhat	Özeren	İnternet Kurulu
Özlem	Payan	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Başak	Saral	Habitat için Gençlik Derneği
Burçak	Semerci	IBM Türk
Cengiz	Tanrıkulu	Adalet Bakanlığı
Evin	Taş	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)
Oğuz	Temizhan	Milli Eğitim Bakanlığı
Uğur	Terzioğlu	Cisco Systems
Ercan	Tutal	Alternatif Yaşam Derneği
Barış	Urhan	Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı
Emrullah	Uykan	İş-Kur
Altuğ	Uzdil	Turkcell
Çetin	Uzun	TTNET
Abdulhamit	Yağmurcu	Devlet Planlama Teşkilatı
Ahmet	Yazagan	Novusens
Ayşegül	Yılmaz	One Economy
Hüseyin	Yılmaz	IBM Türk
Aycan	Yüksel	Devlet Planlama Teşkilatı
Abdullah	Yürektürk	Devlet Planlama Teşkilatı

EK-3. SUNUM

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

DPT BİLGİ TOPLUMU DAİRESİ

26 Mayıs 2011

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

PROGRAM

13:30 – 13:45	Açılış Konuşması
13:45 – 14:20	Programı Tanıtan Sunum
14.30 – 16.30	Paralel Yuvarlak Masa Toplantıları

- Yönetim ve Uygulama Modeli
- Eğitim
- Girişimcilik
- Sayısal İçerik
- İstihdam
- Altyapı İyileştirme
- Bilinçli İnternet Kullanımı

16.40 – 17:50	Yuvarlak Masa Toplantılarının Değerlendirilmesi
17:50 – 18:00	Kapanış

Birey…

- Bilgisayar ve internet kullanmayı bilir.
- Hayat boyu öğrenmeye inanır.
- Yeni teknolojileri öğrenmeye, öğrendiklerini/tecrübelerini çevresindekilerle paylaşmaya açıktır.
- Kamu hizmetlerine ulaşmada interneti tercih eder.
- İnterneti günlük hayatında etkin biçimde kullanır; bankacılık, eğitim, alışveriş konularında teknolojiden faydalanır.
- Yeni nesil sosyal medya araçlarını aktif şekilde kullanır.
- BİT yetkinliğini geliştirmesinin iş bulmasını, hizmet almasını, bilgiye ulaşmasını kolaylaştıracağına ve hayat standartlarını yükselteceğine inanır.

Amaçlar…

- Bilgisayar okuryazarlığı oranını yükseltmek,
- İnternet erişimini ve kullanımını artırmak,
- Sayısal uçurumu azaltmak,
- Bilişim konusunda mesleki eğitimler sağlamak,
- Hem bilişim sektöründe hem de bilişim dışı sektörlerde istihdama katkıda bulunmak,
- Girişimciliği, bilişim girişimciliğini artırmak,
- Türkçe sayısal içeriğin zenginleştirilmesine katkı sağlamak,
- Başta e-devlet olmak üzere internetin etkin kullanımının artırılmasına destek olmak
- İnternetin bilinçli kullanımına katkı sağlamak
- …

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Kurumların deneyimlerini ve kaynaklarını bir araya getiren "kamu, özel sektör ve STK işbirliği"

Hedef:

- Kaynakların etkin kullanımı
- Projelerde verimliliğin artırılması
- Projelerden daha fazla fayda ve daha etkili sonuçlar elde etme

Bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımıyla kalkınmayı destekleyen projelerin tek çatı altında yürütülmesini sağlayacak ulusal düzeyde bir uygulama modelinin geliştirilmesi

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Çalışmalar

- Çekirdek grup toplantıları
- Gençlerle tartışma
- Çalıştay (26 Mayıs 2011)
  - Yönetim ve Uygulama Modeli
  - Eğitim
  - Girişimcilik
  - Sayısal İçerik
  - İstihdam
  - Altyapı İyileştirme
  - Bilinçli İnternet Kullanımı

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Yönetim ve Uygulama Modeli

Paydaş kurumlar ve kurumlardan beklentiler
Merkez ve yerel idareler arasında uyum
Programın idaresi ve koordinasyonu
Katılımcılık
İzleme değerlendirme
Bütçe

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Eğitim

Eğitim konuları

- *Temel BİT eğitimi*
- *İngilizce eğitimi (Bilişim İngilizcesi)*
- *İleri seviye bilişim eğitimleri*
- *İnternet uygulamaları (e-devlet, e-ticaret, ...) için eğitimler*
- *Projeye özel yazılım / uygulama*

Eğitim metodu
Sertifikasyon

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Girişimcilik

Girişimciliğin artırılması
Bilişim girişimciliği artırılması
Programa entegrasyon (girişimcilik eğitimi...)

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Sayısal İçerik

Etkin internet kullanımı
e-Devlet kullanımının artırılması
Mobil içerik
Temalar
Kullanıcı odaklılık
Web portal yönetimi
Özürlüler için erişilebilirlik

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

İstihdam

Gönüllüler / Vatandaşlar
Staj ve istihdam
İstihdam edilebilirlik
Bilişim sektörü için nitelikli ve ara eleman yetiştirme
Aktif işgücü politikalarını destekleyen programlarla entegrasyon

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program

Altyapı İyileştirme

Mekan
Veri güvenliği / yedekleme / raporlama
Merkezi Yönetim Sistemi
Kablosuz İnternet Erişimi

Bilinçli internet kullanımı

Güvenli ve bilinçli kullanım
Çocuklar için güvenli internet
Kişisel bilgilerin kötüye kullanımı

EK-4. ÇALIŞTAY PROGRAMI

Sosyal Dönüşümü Hızlandırıcı Entegre Program Çalıştayı

26 Mayıs 2011

Midi Hotel - ANKARA

13:30- 14.30 Açılış Konuşması ve Programı Tanıtan Sunum

14.30 - 16.30 Paralel Yuvarlak Masa Toplantıları

- Yönetim ve Uygulama Modeli
- Eğitim
- Girişimcilik
- Sayısal İçerik
- İstihdam
- Altyapı İyileştirme
- Bilinçli İnternet Kullanımı

16.30 - 18.00 Yuvarlak Masa Toplantılarının Değerlendirilmesi ve Kapanış